

Voorwoord

Een dynamisch 2014 ligt achter ons. Dynamisch? En dat uit de koker van een onderzoekscommissie? Alles is natuurlijk relatief, maar binnen het werkveld van de Rekenkamercommissie (Rkc) hebben toch wel grote en minder grote veranderingen en vernieuwingen plaatsgevonden. Allereerst natuurlijk de wisseling binnen de Rkc zelf.

Berber Lettinga, onze nieuwe Rkc lid deelt verderop in dit jaarverslag haar eerste indrukken met u.

Dan natuurlijk ook een "nieuwe werkgever" waar de Rkc voor werkt: de gemeenteraad in gewijzigde samenstelling na de gemeenteraadsverkiezingen.

Daarnaast hebben we elkaar, raad en Rkc, meer opgezocht dit jaar. De Rekeningcommissie heeft, als vertegenwoordiging vanuit de raad, met de Rkc over een tussenrapport rondom 3B4 Sport meegedacht. Een experiment dat wat betreft de Rkc een vervolg mag krijgen.

In dit verslag leest u hoe de Rkc in 2014 invulling heeft gegeven aan haar opdracht de raad te ondersteunen in zijn controlerende rol.

Wij, als Rkc, kijken terug op een 'dynamisch' jaar waarin wij met veel plezier aan deze opdracht hebben gewerkt.

Daan Nijland
Voorzitter Rekenkamercommissie

Vergoedingen leden

In 2014 is door de 3 leden van de Rkc gezamenlijk € 17.509,75 gedeclareerd. Dit bestond uit € 16.947,- aan onderzoeks- en vergaderkosten en € 562,75 aan reiskosten.

Alle leden van de Rkc waren aanwezig bij de 10 vergaderingen in 2014. Uiteraard is Berber pas vanaf juni lid van Rkc, dus voor haar geldt dat vanaf juni. Gezamenlijk is voor vergaderen € 3.507,- gedeclareerd.

De meeste onderzoeksuren zijn gemaakt door Michael Rol, te weten 45,5. Deze uren zijn voornamelijk besteed aan het onderzoek naar de Verbonden Partijen en Handhaving. Daan Nijland heeft 37,5 onderzoeksuren gedeclareerd. Zijn grootste tijdsbesteding zat in het onderzoek naar 3B4.

Berber Lettinga heeft 26,5 uren kunnen besteden aan het doen van onderzoek, met name voor het onderzoek naar de Opvolging van aanbevelingen.

Per onderzoek levert dit het volgende overzicht op:

	Totaal
Onderzoek Handhaving	€ 1.722,-
Onderzoek Mfc 3B4	€ 2.226,-
Onderzoek Jeugdbeleid	€ 168,-
Onderzoek Verbonden Partijen	€ 2.856,-
Onderzoek Samenwerking	€ 84,-
Onderzoek Opvolging Aanbevelingen	€ 2.142,-

1410 13410 3410 410 WVW F

Financiën, budget, begroting, uitgaven

Bij het opstellen van de begroting voor 2014 is uitgegaan van een budget van € 40.000,-. De kosten van de Rkc zijn in 2014 binnen het budget gebleven.

Kostensoort	Omschrijving	Budget	Uitgaven 2014
Documentatie	Lidmaatschap 2013 NVRR	€ 330,-	€ 330,00
Representatie	Diverse posten	€ 100,-	€ 37,10
Catering	Diverse posten	€ 100,-	€ 45,28
Diensten, reiskosten, vergoedingen externe leden (ex. BTW)	Totaal	€ 8500,-	€ 17.677,30
Overige		€ 100,-	€ 36,45
Opleiding, training		€ 3370,-	
Ambtelijk secretariaat	Ambtelijk secretariaat	€ 10.000,-	€ 10.766,12
Inhuur expertise		€ 17.500,-	€ 6.520,50
Totaal		€ 40.000,-	€ 35.412,75
Restant			€ 4.587,25

Deze cijfers dateren van 26 maart 2015. Er kunnen kleine verschillen optreden door het moment van declareren van kosten en het boeken ervan. Dit overzicht is dan ook bedoel om een globaal inzicht te geven.

gemeente Renkum Rekenkamercommissie

Bezoeken fracties

De Rekenkamercommissie vindt het belangrijk kennis te maken met de nieuwe fracties. Hiertoe heeft de Rkc de fracties benaderd met het verzoek langs te mogen komen tijdens het fractieberaad.

De meeste fracties reageerden positief op deze uitnodiging. Naast kennismaking hebben de bezoeken tot doel met de fracties van gedachten te wisselen over mogelijke onderzoeks-onderwerpen.

Daarnaast gebruikten wij de bezoeken om de eigen evaluatie ten aanzien van het functioneren van de Rkc, die begin 2014 is gestart, af te ronden. De hoofdlijnen hiervan zijn:

- Welk beeld heeft u ten aanzien van de zichtbaarheid van de Rkc?
Zichtbaarheid van de Rkc wordt door meeste fracties gedefinieerd als: laagdrempelig zijn, weten wie de leden van de Rekenkamercommissie zijn.
Maar ook: waarvoor kan de Rkc worden ingeschakeld. De meeste fracties vinden zichtbaarheid richting burgers minder van belang.
Dat is meer voor de politieke partijen zelf;
- Hoe wilt u als raad betrokken worden bij het werk van de Rkc/uitvoering van de onderzoeken?
Afhankelijk van het onderwerp kunnen raadsleden worden geïnterviewd. Als het gaat om het mee uitvoeren of sturing geven aan het onderzoek zijn de fracties terughoudend. De onafhankelijkheid van de Rkc moet niet ter discussie komen te staan;
- Wat vindt u van de behandeling van de onderzoeksrapporten in de raad?
De onderzoeken worden gepresenteerd in de commissie Bedrijvigheid. Niet altijd is daar de verantwoordelijk portefeuillehouder bij aanwezig. In de commissie ligt het niet als besluitvormend voor. Ook hebben de conclusies niet altijd voldoende zwaarte.
Daardoor krijgt het onvoldoende aandacht in de raad. Aan de kwaliteit van de rapporten ligt het niet.

O

verzicht onderzoeken

Afgeronde onderzoeken

In 2014 is het onderzoek Handhaving Ruimtelijke Ordening afgerond en gerapporteerd. Het onderzoek is onder begeleiding van de Rekenkamercommissie uitgevoerd door Companen.

In de commissie Bedrijvigheid van 15 oktober is door Companen en onze voorzitter een toelichting gegeven op het rapport en heeft u hierover onderling van gedachten gewisseld. Het college heeft de aanbevelingen uit het rapport voor het grootste deel overgenomen en is bezig deze te implementeren. Zo zijn de beleidsregels voor planologische afwijkingen nu te vinden op de website. Is een workshop met raadsleden over handhaving gehouden op 17 maart 2015. En is de raad vooraf geïnformeerd over een bekende handhavingszaak.

Ook is dit jaar het onderzoek 'Verbonden partijen' afgerond. Gezien de actualiteit en de aard van het onderzoek is er voor gekozen de raad hierover in de vorm van een raadsbrief te informeren. Recent is beleid vastgelegd over dit onderwerp in de door de raad vastgestelde nota Intergemeentelijke Samenwerking Georganiseerd (IGS). Op korte termijn is wat betreft dit onderwerp geen beleidsaanpassing te verwachten.

Er moet eerst ervaring mee worden opgedaan in de praktijk. Voor het uitbrengen van een officieel rapport, waarbij de uitvoering/uitwerking van de nota IGS door de Rkc bekeken wordt, is het derhalve nog te vroeg.

Vooronderzoeken

Dit jaar heeft de Rkc een aantal vooronderzoeken uitgevoerd naar de haalbaarheid en wenselijkheid van aangedragen onderzoeksonderwerpen. Eén van die onderwerpen is 're-integratie' (uit programma 2013). Het blijkt dat dit onderwerp de huidige transitie zozeer raakt dat een onderzoek op dit moment nog niet aan de verwachtingen kan voldoen. Het onderzoek zou dan of als te prematuur of als te laat ervaren kunnen worden.

Een ander vooronderzoek vond plaats naar het onderwerp jeugdbeleid (programma 2014). Er is een startnotitie geschreven en er zijn gesprekken gevoerd met de ambtelijke organisatie. Alles afwegende zijn we tot de conclusie gekomen dat een onderzoek naar dit onderwerp op dit moment niet oplevert wat wij voor ogen hebben. De vele ontwikkelingen die op dit terrein gaande zijn, bemoeilijken een onderzoek.

Tenslotte is in het onderzoeksprogramma 2014 het onderwerp 'samenstelling en omvang uitgaven laatste 10 jaar' onder voorbehoud opgenomen. Per omgaande na verschijning van het programma heeft de Gemeentesecretaris aangegeven dit onderzoek niet te kunnen faciliteren. Samen met de ambtelijke organisatie is gekeken naar een minder omvangrijk onderzoek waarbij de kern van de onderzoeksvraag wel beantwoord kan worden. Gezamenlijk hebben de ambtelijke organisatie en de Rkc de conclusie getrokken dat dit niet mogelijk is. Dat heeft te maken met capaciteit van de organisatie en de beperking van het budget. Daarom zal dit onderwerp, in elk geval de komende tijd, niet worden uitgevoerd. Een tussenstand omtrent het onderzoek 3B4 is met een vertegenwoordiging van de Rekeningcommissie besproken. Met name stond de vraag tijdens dit overleg centraal welke aanvullingen voor de afronding van het rapport gewenst zijn. Deze brainstorm met de Rekeningcommissie is door de Rkc als uiterst constructief en waardevol ervaren. De verwachting is dat dit onderzoek voor de zomer 2015 zal worden afgerond.

A

mbtelijke ondersteuning

Binnen de gemeente Renkum ondersteunt de griffie de Rekenkamercommissie. Deze constructie wordt door de Rkc als zeer waardevol beschouwd. Dat heeft zowel met de kwaliteit van de ondersteuning te maken, als ook met de directe toegang die dit geeft tot de organisatie als geheel.

Wel wordt opgemerkt dat, de doorgevoerde bezuiniging op het Rkc budget ten aanzien van de ondersteuning, nadrukkelijk wordt ervaren. Zowel wat betreft directe participatie bij onderzoeken als ook bij de aanvullende ondersteunende activiteiten.

14 10 13 11 12 14 10 13 11 12

gemeente Renkum

Rekenkamercommissie

V

ooruitblik

Eind 2014 is de Rkc gestart met het onderzoek 'Opvolging aanbevelingen'.

Doel van het onderzoek is te kijken wat er met de aanbevelingen van de onderzoeksrapporten van de Rkc is gedaan. De bevindingen en aanbevelingen zullen naar verwachting invloed hebben op de procesgang rondom rapportage van de onderzoeksrapporten.

In 2014 is hernieuwd contact gelegd met de Rkc van de gemeente Ede. Uit een overleg dat zij al eerder met andere Rkc's van de gemeenten Wageningen, Rhenen en Veenendaal hebben gehad, blijkt dat deze Rkc's niet uit zijn op samenwerking.

Wel komen zij periodiek, zo'n 2x per jaar, bijeen om ervaringen uit te wisselen. Inmiddels heeft de Rkc Renkum een uitnodiging ontvangen om bij dit overleg aan te haken. Daar maakt de Rkc uiteraard graag gebruik van.

E

rvaringen van Berber

In de raadsvergadering van 28 mei 2014 ben ik benoemd als lid van de Rkc van de gemeente Renkum. Zoals bij elke nieuwe (neven)functie, is er een eerste periode van verkennen van het takenveld en kennismaken met mensen. Deze periode viel samen met het bezoek van de Rkc aan de raadsfracties. Bij deze bezoeken werden de resultaten van een enquête over de Rkc doorgenomen, de werkzaamheden van de Rkc aan nieuwe fractieleden uitgelegd, en mogelijke onderzoeksonderwerpen besproken.

Uit de gesprekken bleek dat raadsleden tevreden zijn over de kwaliteit van de onderzoeken. Een andere overeenkomst is dat alle fracties zeer hechten aan de onafhankelijkheid van de onderzoeken. Wel zijn er fractieleden die menen dat de commissie meer de pers en de burger mag zoeken, zodat onderzoeksrapporten meer impact krijgen. Tegelijkertijd wijzen de fracties erop dat de raad als opdrachtgever en ontvanger van rapportages hierin zelf een rol heeft. De impact van de rapportages zou verder kunnen worden vergroot als ze inspelen op toekomstige of toekomstbestendige gemeentelijke ontwikkelingen. Dat de fracties vervolgens ook vele onderzoeksonderwerpen hebben aangedragen, waarvan enkele komend jaar zullen worden opgepakt, heb ik als zeer positief ervaren.

Naar aanleiding van deze gesprekken zijn we ook bezig met een terugblik op de impact van vorige Rekenkameronderzoeken; wat is er gebeurd met de aanbevelingen en hoe verloopt het proces na het afleveren van een rapport? Hierbij wordt onder meer de rol van raadscommissies en griffie onder de loep genomen, evenals de betrokkenheid van ambtenaren bij de (overdracht van) aanbevelingen. In de eerste gesprekken met ambtenaren valt mij een hoge bereidwilligheid op om te reflecteren. We krijgen diverse procesmatige verbeterpunten aangereikt ten aanzien van de opvolging van aanbevelingen, ook die de werkwijze van de Rkc zelf betreffen.

Dat de Rkc open staat voor reflectie blijkt mij telkens uit de maandelijkse vergaderingen en tussentijdse gesprekken samen met de griffier en Rekeningcommissie. Onderzoekstappen -en resultaten worden zorgvuldig en met open vizier benaderd. Ook nemen we met de griffier de gemeentelijke ontwikkelingen op hoofdlijnen door, zodat de Rkc hierop tijdig kan inspelen.

In het kader van 'bijblijven' schuif ik overigens regelmatig aan bij de commissie Leefomgeving. Hier zie ik een veelvoud van onderwerpen voorbij komen waarvan raadsleden en wethouders geacht worden kennis te dragen. Hierdoor zie ik ook voorbeelden waar de Rkc van nut zou kunnen zijn. Zoals door (in)zicht te bieden op de beleidsontwikkeling en resultaten over een langere periode, met verdieping in een enkel onderwerp. Met deze ervaringen ga ik het komende jaar met veel energie en plezier invulling geven aan mijn rol in de kaderstellende en controlerende taak van de raad.

S

amenstelling en Organisatie

De Rekenkamercommissie versterkt de controlerende taak van de gemeenteraad. In de gemeente Renkum bestaat de Rkc uit 3 externe leden.

In 2014 is de Rkc gestart met Daan Nijland (voorzitter) en Michael Rol. Het derde lid, Monique Penninx, had per 1 januari 2014 ontslag genomen vanwege een nieuwe baan in Amsterdam.

De Rkc heeft met de Rekeningcommissie overlegd over of en hoe deze vacature ingevuld zou moeten worden. Het bleek dat iedereen er de voorkeur aan geeft dat de Rkc uit 3 leden blijft bestaan. Voor de invulling van de vacature is Berber Lettinga uitgenodigd te solliciteren. Berber was meteen enthousiast en met de ervaring die zij de afgelopen jaren op onderzoeksgebied heeft opgedaan vormt zij de ideale aanvulling op het team.

De Rkc is per juni 2014 dus weer op volle sterkte! Ze komen eens per maand bij elkaar in het gemeentehuis. Er wordt vergaderd volgens een agenda die de voorzitter in overleg met de griffie samenstelt. Vaste agendapunten zijn o.a. actualiteiten uit de gemeente, stand van zaken ten aanzien van de lopende onderzoeken en de ingekomen stukken. Van elke vergadering wordt een verslag gemaakt. De vergadering en het verslag zijn niet openbaar.

De raad heeft in zijn besluit over de samenstelling van de Rkc aangegeven dat verwacht wordt dat de leden vooral zelf onderzoek doen en niet per definitie onderzoek uitbesteden.

De leden van de Rkc blijven bij elk onderzoek zoeken naar de beste wijze van samenwerking tijdens het doen van een onderzoek en een bijpassende taakverdeling.

D

e Pers

De Rekenkamercommissie heeft als uitgangspunt dat de presentatie van haar rapporten vooraf wordt gedaan door een persbericht. Afhankelijk van het onderwerp wordt dan nog aanvullend actief de pers opgezocht.

Het onderzoek 'Handhaving' kreeg in de pers behoorlijk wat aandacht, bijvoorbeeld in de Gelderlander op 16 oktober 2014. Ook na behandeling in de commissie Bedrijvigheid is het rapport in de Gelderlander (28 november 2014) aangehaald in het kader van de actualiteit rondom het volkstuincomplex Aan de Beek in Heelsum.